

DÜNYA NÜFUSUNDA GELİŞMELER

Dr. H. Hilmi KARABORAN

Geçen on beş yıl içerisinde, dünya nüfusu 500 milyon arttı; bu artış oranı, Hindistan yahut Avrupa'nın (Sovyetler Birliği dışında) nüfusu kadardır. 500 milyonluk artışın 170 milyonu 1960 yılından 1963'e kadar geçen üç yıl içerisinde meydana gelmiştir. Bu artış yalnız Japonya ve Brezilya'nın nüfusuna eşit bir nitelik taşımaktadır.¹

Birleşmiş Milletlerin 1971 Demografik yıllık kitabında dünya nüfusu 3.7 milyarın üzerinde sayılmaktadır. Bir yıl içerisinde dünya nüfusu 74 milyon artmıştır. Oysa bu artış oranı yıllık % 2 olursa dünya nüfusu 2000 yılına kadar iki misli artmış olacak ve 33 yıl sonra dünya nüfusu 7 milyarın üzerinde bir rakama yükselecektir. Bu yıldırım hızını andıran artış, bir kaç yıl sonra karşımıza büyük bir nüfus patlaması çıkaracaktır.²

Birleşmiş Milletler teşkilâtının en son yayınlanan yıllığında verilen rakamlara göre Dünya'da yaşayan her iki insandan birisi Asyalıdır. Bugün 2 milyar 104 milyonluk bir nüfus ile Asya Kıtası dünya nüfusunun büyük bir kısmını, % 56.7'sini teşkil eder. Asya'dan sonra Dünya'da nüfus artışı yönünden ikinci sırayı 466.000.000 bir nüfus ile (Sovyetler Birliği hariç) Avrupa almaktadır. Bu kıtada yaşayan insan topluluğu dünya nüfusunun % 12.6'sını oluşturmaktadır. Bunu üçüncü olarak 354.000.000'lük bir nüfus ile Afrika (Dünya nüfusunun % 9.5'i) takip etmektedir. Hemen sonra sırası ile, 327.000.000'lük bir nüfus ile Kuzey Amerika (Dünya nüfusunun % 8.8'i), 245.000.000'lük bir nüfus ile Sovyetler Birliği (Dünya nüfusunun % 6.6'sı), 195.000.000'lük nüfusla Güney Amerika (Dünya nüfusunun % 5.3'ü) ve niha-

1 1976 yılında Dünya Nüfusu 4 milyarı aştı; ve bunun 2.3 milyarı gelişme süreci içerisinde olan ve gelişmesini çağa uyduramamış-gelişmesi geri kalmış memleketlerde yaşamaktadır. 2000 yıllarına doğru da Dünya nüfusunun daha 2.5 milyar artacağı belirtilmektedir (Entwicklungspolitik, Nov.1977, s.6).

2 Demographischen Jahrbuch der Vereinten Nationen 1971.

yet 19.500.000'lik bir nüfus ile (Dünya nüfusunun % 0.97'si) de Okyanusya gelmektedir.¹

Dünya'nın en fazla nüfuslu Devleti eskiden olduğu gibi yine 787.176.000'lik bir nüfus ile Kıta Çin'i dir. Kıta Çin'ini 550.374.000'lik bir nüfus ile Hindistan, 245.066.000 bir nüfus ile Sovyetler Birliği, 207.006.000'lük bir nüfus ile Amerika Birleşik Devletleri, 124.894.000 lik bir nüfus ile İndonezya, 100 milyonluk bir nüfus ile Japonya, 59 milyonluk bir nüfus ile Federal Almanya ve 56 milyonluk bir nüfus ile de bir Afrika devleti olan Nijerya gelmektedir.

Dünya'nın en kalabalık-insanca en zengin- ve en büyük şehri 10.820.000'lik bir nüfus ile Çin'in bir liman şehri olan Şankay (Shanghai)'dir. Şankay'ı 8.841.000'lik bir nüfuslu Tokyo, 7.895.000'lik bir nüfus ile New York, 7.570.000'lik bir nüfus ile Pekin, 7.379.000'lik bir nüfus ile Londra ve 7.050.000 lik bir nüfus ile de Moskova izlemektedir.

Birleşmiş Milletlerin (UN) en yeni istatistikî rakamlarına göre, bir Çin şehri olan Tienşen (Tientsin)'in nüfusu 4.2 milyon'a ulaşmıştır. Bu oran Paris, Buenes Aeres ve Los Angeles'in nüfuslarını geçmektedir.

Dünya nüfusunda her geçen zaman içinde devamlı ve büyük bir şehirleşme hareketi önemle dikkati çekmektedir. Belçika'da bütün nüfusun % 86.8'i şehirlerde yaşamaktadır; Bu oran Austuralya'da % 85.5; İsveç, İsrail ve Uruguay'da keza % 80'in üzerindedir. Ortalama olarak dünya nüfusunun % 35'den fazlası şehirlerde yaşamaktadır. 2000 yılına kadar bu oran şimdiye kadar yapılmış olan hesapların neticelerine göre % 50'nin üzerinde olacaktır.

Dünya'da doğum oranları : Bu gün ekseriyetle en çok çocuk, bir Afrika devleti olan Swaziland'da doğmaktadır. Yapılan ilmi çalışmalara binaen Swaziland'da doğum oranı her 1000 kişi'de 52.3 olarak hesaplanmıştır. Bunu Afganistan, Angola, Dahomey, Liberya, Madagasgar, Nijer, Pakistan, Ruanda, Suudi Arabistan, Togo ve Yemen gibi devletler takibetmektedir. Togo ve Yemen'de her 1000 kişide bu oran 50'nin üzerinde olmaktadır.

Bu gün Dünya'da en az çocuk Fedaral Almanya'da ve Batı-Berlin'de doğmaktadır. Doğum oranı Batı Berlin'de her 1000 kişi'de 9.5, Federal Almanya'da ise 12.8 dir. Bunu Lüksemburg ve Finlandiya her 1000 kişide 13 ve 13.1 oranları ile takip etmektedir.

¹ S.Erinç (1969), Klimatoloji ve Metodları, Sayfa: 256-257.

Dünya'da çocuk ölümü en az olan devletler İsveç ve Hollanda'dır. Bu her iki devlette'de her 1000 doğum'da 11.1 ölüm olayı olmaktadır. Bunu her 1000 doğumda 11.6 rakamı ile Finlandiya, 12.4 ile Japonya, 13.3 ile İzlanda, 13.8 ile Norveç, 14.2 ile Danimarka, 14.4 ile Fransa takip etmektedir.

En fazla çocuk ölüm olayı bir batı Afrika devleti olan Liberya'da görülmektedir. Liberya'da doğan her 1000 çocuktan 137'si ölmektedir.

Dünya Nüfusunda Dinler :

İnsanlığın en büyük dini topluluğu, çeşitli mezheplere sahip olan Hristiyanlıktır. Ayrıca başka dini topluluklar da vardır. Dünya nüfusunun % 14'ü Müslümandır. Aşağıdaki tabloda Dünya nüfusunun (1974 de 3.7 milyar kişi) Dinlere göre ayırımı yüzde olarak gösterilmektedir.

Dinler	Yüzde %
Hristiyanlar	32 (%18 Katolik, %10 Protestan, %4 Ortodoks)
İslâm	14
Hindu	13
Konfüçyus	10
Budist	6
Aşiret Dinleri	5
Şintoist (Schintoisten) (Eski Japonların Dini)	1.1
Taoist (Eski Çin Dini)	1
Jahudi	0.4
Dinsizler	17

BİBLİYOGRAFYA

Demographischen Jahrbuch der Vereinten Nationen 1971.

Entwicklungspolitik, Nov.1977.

United Nations, Dokument, 1970.

United Nations: A concise summary of the world population situation in 1970. - Population Studies No: 48. New York 1971.

Mayer, Kurt: Einführung in die Bevölkerungswissenschaft Urban-Taschenbücher, Kohlhammer 1972.

Fischer Weltalmanach 1976, Frankfurt a. Main.